

P o s u d e k

na rigorózní práci Mgr. Jakuba V a ň k a nazvanou „Ochrana osobnosti ve zpravodajství podle občanského práva“ (stran 108; připojen seznam použité literatury).

Rigorózní práce je - kromě úvodu a závěru - rozdělena do patnácti kapitol, z nichž každá je dále členěna. Tím se stává pro čtenáře velmi přehlednou.

Co se týče obsahu práce, lze ji dělit na část obecnou, kde rigorózní autor pojednává o obecných základech osobnostního práva, zatímco ve druhé části práce rigorózní autor věnoval pozornost již jen ochraně osobnosti fyzické osoby ve zpravodajství. Tento metodický postup se ukázal jako vhodný, neboť rigorózní autorovi umožnil zabývat se ve druhé části jen potřebnými specifickými otázkami ochrany osobnosti ve zpravodajství.

První část práce svědčí o tom, že rigorózní autor ovládl velmi dobře platné pozitivněprávní úpravy, že má výborný přehled po příslušné literatuře, a zejména že je schopen ve vhodných souvislostech své teoretické vývody doplňovat judikaturou, a to jak naší, tak – a to je třeba u posuzované rigorózní práce zvlášť hodnotit – i judikaturou zahraniční, jmenovitě německou. K této první obecné části rigorózní autorovy práce mám pouze jednu poznámku: Lze jen litovat, že v předložené rigorózní práci, pro jejíhož autora jsou příznačné některé samostatné postřehy a přístupy, nebylo zaujato stanovisko, které je v současné době velmi diskutováno v literatuře a je sporné v judikatuře, a to k otázce promlčení práva na poskytnutí přiměřeného materiálního (finančního) zadostiučinění. Rigorózní autor sice v práci konstatuje v této otázce názorovou odlišnost, své vlastní stanovisko k této navýsost praktické otázce s významnými důsledky nezaujal.

Ve druhé části se rigorózní autor již věnoval poměrně rozsáhle specifickým problémům ochrany osobnosti fyzické osoby ve zpravodajství. Z tohoto hlediska se z jednotlivých právně chráněných statků správně omezil na ochranu cti (důstojnosti), podoby, jména i projevů osobní povahy. Náležitou pozornost zaměřil rigorózní autor na jednu ze základních otázek

zkoumané problematiky, tj. na výklad pojmu skutkového tvrzení a hodnotícího úsudku (kritice). V tomto směru jsou jeho závěry na patřičné odborné úrovni odpovídajícím poznatkům literatury i judikatury. Právě v této souvislosti rigorózanť zároveň přesvědčuje o přehledu a o znalosti judikatury jak české, tak zahraniční (německé, rakouské, švédské). Bylo by jistě účelné věnovat v tomto směru při ústní obhajobě pozornost střetu práva na svobodný projev na straně jedné a práva na čest, důstojnost a dobrou pověst na straně druhé, tj. střetu těchto dvou ústavně i mezinárodněprávně chráněných práv. Tato otázka se totiž u nás stává právě v nadcházejícím volebním období stále více aktuálnější. Rigorózanť by se měl pokusit o co nejnázornější vymezení toho, za jakých konkrétních podmínek lze ochranu základnímu právu na svobodný projev přiznat.

Náležitou pozornost věnuje rigorózanť opodstatněně též rozboru problematiky práva na ochranu osobního soukromí. V této souvislosti rigorózanť upozorňuje na běžnou praxi německých soudů, podle které se právo na ochranu soukromí uplatňuje ve více sférách, konkrétně ve sféře soukromé (v ní je zásadně na každé fyzické osobě, co a v jakém rozsahu se ona sama rozhodne o zpřístupnění soukromých skutečností za svého života) a ve sféře společenské, občanské a profesionální (ta naopak reflektuje, že fyzická osoba zároveň žije v určitém společenství, takže zde-i podle současné ústavněprávní judikatury Ústavního soudu ČR-jíž nelze setrávat pouze na informačním sebeurčení; tyto sféry mohou být omezeny např. právě ústavním požadavkem ochrany svobodného projevu). V tomto směru jsou vývody posuzované rigorózní práce přínosné a zároveň svědčí zřetelně o tom, že rigorózanť je schopen samostatně přemýšlet a zaujímat vlastní stanoviska k různým teoretickým a praktickým otázkám. Totéž, co bylo řečeno o rigorózanťově rozboru práva na ochranu soukromí, platí i o jeho výkladu, týkajícího se tzv. osob veřejného zájmu včetně výkladu o jedné z kardinálních otázek této oblasti, tj. o vymezení pojmu veřejného zájmu.

Solidní teoretickou úroveň mají i rigorózanťovy výklady týkající se sankcí

za neoprávněný zásah do práva na ochranu osobnosti se speciálním zaměřením na sankci zadostiučinění a její formy. V tomto směru se rigorózanť přiklání k pojetí, podle kterého by materiální (finanční) zadostiučinění mělo být spojeno se subjektivním prvkem – zaviněním s odůvodněním, že sankce za nezaviněný zásah do osobnostního práva podle něho představuje u finančního zadostiučinění neadekvátní zadostiučinění. Je si však správně vědom toho, že platná právní úprava v občanském zákoníku stojí na jiném pojetí.

Lze uzavřít, že posuzovaná rigorózní práce má jako celek v plné míře úroveň, kterou příslušné právní předpisy požadují od rigorózních prací. Zpracování zvoleného tématu je přemýšlivé, rigorózanť uplatňuje vlastní postřehy a zaujímá samostatné přístupy k řešení řady nejednoduchých otázek této významné občanskoprávní problematiky. Zvláště je třeba ocenit i znalost literatury a práci s ní, zejména pak práci s judikaturou jak českou, tak i zahraniční.

Ze všech těchto důvodů doporučuji práci k obhajobě.

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.